

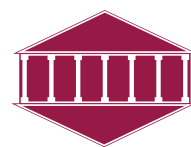
Dragan Lakićević

ZAKONODAVSTVO I GRAĐANI

Evropski pokret
u Srbiji

East– West Parliamentary
Practice Project

O Evropskom pokretu u Srbiji

Evropski pokret u Srbiji osnovan je novembra meseca 1992. u Beogradu. Sa preko 1.000 stalnih članova i mrežom od 31 lokalnog veća širom Srbije postao je jedna od najvećih i najuglednijih nevladinih organizacija u Srbiji.

Kao deo Međunarodnog evropskog pokreta, EpuS radi na širenju poštovanja ljudskih prava, sloboda i vladavine zakona i na uvažavanju kulturnih razlika. Osnovna misija naše organizacije je posvećenost izgradnji demokratskog društva, jednakosti i promociji evropskog civilizacijskog nasleđa i vrednosti.

O ciljevima projekta „Zakonodavstvo i građani“

Program za parlamente i civilno društvo Jugoistočne Evrope

▶ Marta meseca 2001. godine Projekt parlamentarne prakse Istok – Zapad započeo je trogodišnji program **Zakonodavstvo i građani** koji je usmeren na razvoj istinskih odnosa saradnje između parlamenata i nevladinih organizacija u Jugoistočnoj Evropi. Cilj ovog projekta je jačanje komunikacije i saradnje između susjednih zemalja u Regionu, čime bi se olakšala njihova integracija u evropske institucije. Ovaj projekat finansiraju Evropska unija i Ministarstvo za spoljne odnose Holandije u okviru Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope

Program je podeljen u dve komplementarne faze:

- Jačanje uticaja civilnog društva u odnosu na zakonodavna tela, tako što nevladine organizacije stavljaju na raspolaganje zakonodavnom telu ekspertsku bazu u fazi donošenja zakonskih predloga – komentarisanje zakonskih nacrti, formulisanje predloga i organizovanje javnih rasprava.
- Programom razmene članova parlamenata i predstavnika civilnog društva zemalja u regionu data je mogućnost poslanicima da steknu bolji uvid u rad parlamenata susjednih zemalja. Kroz mešovite delegacije ojačana je konstruktivna uloga nevladinog sektora u doprinošenju boljoj komunikaciji između članova parlamenata susjednih država.

Geografsko područje: Program Projekta se istovremeno sprovodi u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori, Kosovu, Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji i Rumuniji.

Nevladine organizacije – partneri u projektu EWPPP:

- Albanski centar za ljudska prava (Albanija)
- Centar za građanske inicijative (Bosna i Hercegovina)
- Fondacija za slobodnu i demokratsku Bugarsku (Bugarska)
- Hrvatski Helsinški komitet za ljudska prava (Hrvatska)
- Centar za strategijska istraživanja i dokumentaciju (BJR Makedonija)
- Centar za demokratiju i ljudska prava (Crna Gora)
- Udruženje za demokratiju (Rumunija)
- Evropski pokret u Srbiji (Srbija)

U okviru projekta **Zakonodavna tela i građani** Evropski pokret je oformio konsultativni tim koji u svom sastavu ima poslanike iz Skupštine Srbije, predstavnike drugih nevladinih organizacije

O ciljevima projekta „Zakonodavstvo i građani“

Program za parlamente
i civilno društvo
Jugoistočne Evrope

i eksperte iz područja prava. Konsultativni tim nevladinih organizacija čine **mr Danijel Pantić, dr Dragan Lakićević, dr Predrag Simić i Dragana Aleksandrić** (Evropski pokret), **Biljana Kovačević– Vučo, Dejan Milenković i Nevena Ružić** (Komitet pravnika za ljudska prava), **Milan Nikolić i Jelena Bećarević** (Centar za proučavanje alternativa), **Nemanja Nenadić** (Transparency International Chapter Belgrade), **dr Zoran Vacić** (Centar za liberalno– demokratske studije) i **dr Dušan Janjić** (Forum za etničke odnose). U okviru Konsultativnog saveta sačinjenog od poslanika Skupštine Srbije, u sprovođenju Projekta uzeli su aktivno učešće: **dr Stevan Lilić** (Demokratski centar), **Đorđe Mamula** (DSS), **Nataša Milojević** (Socijaldemokratska stranka), **Milena Milošević** (DS), **Ružica Veljović** (DS), **Miroslav Hristodulu** (Socijaldemokratska stranka), **mr Borivoje Katić** (DS), **Siniša Mitrović** (Liberali Srbije), **Dimitrije Jovanović** (DS), **dr Ljiljana Čolić** (DSS, poslanik Parlamenta Državne Zajednice Srbije i Crne Gore) i **Saša Pašić** (Skupština Vojvodine). Novi članovi konsultativnog tima su i **Suzana Mrgić Grubješić, Željko Ivanji i Ksenija Milivojević** (G17plus), **Dušan Proroković** (Demokratska stranka Srbije), **Miloš Jeftić** (Demokratska stranka) i **Vlajko Senić** (Srpski pokret obnove).

Tokom tri godina nastojali smo da obezbedimo što bolji uvid u rad vladinih tela, kao i da koristimo ekspertsku bazu nevladinog sektora radi donošenja što kvalitetnijih zakona. Na taj način stekli smo bolji uvid u rad vladinih tela, ali se nadamo da smo bili od pomoći Skupštini kao zakonodavnom telu u tom smislu što smo stavili na raspolaganje deo ekspertске baze nevladinog sektora i strane stručnjake iz zapadnih zemalja u procesu donošenju relevantnih zakonskih predloga. U konkretnom slučaju, svojim javnim delovanjem, lobiranjem za donošenje demokratskih zakona i neposrednom razmenom iskustva svoje ekspertске baze i članova parlamenta, mi smo se kao nevladina organizacija direktno uključila u proces demokratskih reformi i jačanja poverenja između parlamenta i civilnog društva.

O najznačajnijim aktivnostima

2001.

Novembar

- Učešće našeg konsultativnog tima na međunarodnoj konferenciji u Beču 15. i 16. novembra 2001, čime je ozvaničen projekat EWPPP. Teme ove konferencije bile su započinjanje rada na Projektu, razmena iskustava u komunikaciji nevladinih organizacija i matičnih parlamenata, metodologija realizacije Projekta i lično upoznavanje nosioca Projekta iz Amsterdama sa delegacijama iz Regiona, kao i razmena iskustava između poslanika različitih parlamenata.

Decembar

- Evropski pokret je održao pres konferenciju u Medija centru, na kojoj je novinarima predstavljen projekat **Zakonodavstvo i građani**.

2002.

Februar

- Zvanična poseta rukovodioca Projekta gospođe Džil Adler i njenih asistenata Jurija Tavanira i Aurele Isufi Narodnoj skupštini Republike Srbije u organizaciji EPuSa, konferencija za štampu i konsultacije sa članovima parlamenta, učesnicima projekta EWPPP.

Mart

- Organizovana druga javna debata u okviru Nacrta zakona o dostupnosti javnih informacija. U okviru diskusije o različitim iskustvima u vezi sa ovim pravnim aktom govorio je i Pol Dening, savetnik Američke ambasade.

Jun

- Organizovana treća javna debata na kojoj je predstavljena završna radna verzija Nacrta zakona o dostupnosti javnih informacija.

Novembar

- Okrugli sto **Zakonodavstvo i građani**, na kome su, pored konsultantskog tima poslanika i našeg ekspertskeg tima učestvovali i strani eksperti Geri Bas iz Vašingtona, Gregori Nisene iz Amsterdama, kao i članovi EWPPP Aurela Jusufi i Jurij Tavanir. Jedan od zaključaka ovog skupa bio je da se Projekt proširi na praćenje Zakona o ombudsmanu i lobiranje za njega.

Decembar

- Učestvovanje delegacije poslanika i naše mreže nevladinih organizacija na regionalnoj konferenciji projekta **Zakonodavstvo i građani** u Sofiji. Teme ovog skupa bile su jačanje poverenja između parlamenta i civilnog društva, kao i izveštaj o realizaciji Projekta.

O najznačajnijim aktivnostima

2003.

Januar

- U organizaciji Transparency International Chapter Serbia i Centra za proučavanje alternativa, uz prisustvo predstavnika Foruma za etničke odnose, Jugoslovenskog komiteta pravnika za ljudska prava i Evropskog pokreta, organizovan je skup pod nazivom **Prema slobodnom pristupu javnih informacija**. Značajni rezultati diskusije bili su postizanje visokog stepena koordinacije između različitih interesnih grupa, kao i stvaranje preduslova da civilni sektor ostvari bolje mehanizme kontrole državne uprave.

Jun

- Poseta delegacije skupštinskih poslanika i nevladinog sektora Tirani gde je imala niz razgovora sa visokim zvaničnicima albanskog parlamenta i nevladinih organizacija.

Jul

- Poseta albanske delegacije Beogradu prilikom koje je organizovana zvanična poseta Narodnoj skupštini Republike Srbije i Skupštini Državne Zajednice Srbije i Crne Gore. Takođe je upriličen i veliki broj sastanaka sa relevantnim nevladinim organizacijama.

O najznačajnijim aktivnostima

Septembar

- U organizaciji EWPPP, Džil Adler, Aurele Isufi i Ota Vosa održan je regionalni radni sastanak u Tirani. Prisustvovali su regionalni rukovodioci Projekta i po jedan poslanik. Prihvaćen je predlog o nastavku ovog projekta u narednom trogodišnjem periodu.

Oktobar

- Budući da se Vlada Republike Srbije odlučila da podrži Nacrt zakona o slobodnom pristupu informacijama, koji su uradili stručnjaci Centra za uporedno pravo, konsultativni tim u okviru Evropskog pokreta je, u želji da podrži inicijativu za što svestraniju javnu diskusiju i što brži put ovog predloga u zakonodavna tela, bio jedan od organizatora javne tribine održane u hotelu „Interkontinental“. To je ujedno bila i poslednja javna diskusija o ovom nacrtu, koji su podržali Misija OEBS– a u SiCG i Savet Evrope.

2004.

April

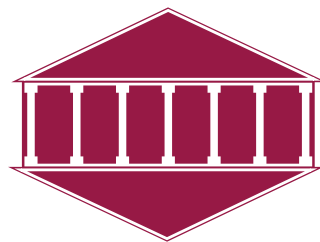
- Završna konferencija projekta **Zakonodavstvo i građani** – Budimpešta.

...o budućnosti projekta

Predviđen je nastavak EWPP projekta u sledeće tri godine (2004– 2007)

- Dalje jačanja zakonodavne uloge parlamenta i uloge civilnog sektora u donošenju i implementaciji novih zakona.
- Snaženje međuregionalne saradnje parlamenata i civilnog društva.

O Projektu parlamentarne prakse Istok – Zapad

Projekat parlamentarne prakse Istok – Zapad (The East– West Parliamentary Practice Project – EWPPP) osnovan je u aprilu 1990. godine kao zajednička inicijativa Evropske fondacije za kulturu i Fordove fondacije, sa ciljem da obezbedi podršku parlamentima u demokratskim zemljama Centralne i Istočne Evrope koje tek nastaju i u bivšem Sovjetskom Savezu. U januaru 1995. godine Projekt je postao nezavisna fondacija i usklađen je prema holandskim zakonima.

O ciljevima

EWPPP razvija i primenjuje programe za parlamente Istočne i Jugoistočne Evrope i saraduje sa njima. Programi EWPPP imaju za cilj da pomognu ovim parlamentima da demokratskim sredstvima rešavaju najrazličitije organizacione i proceduralne probleme kao i probleme u vezi sa sprovođenjem praktične politike. Projekt nastoji da pomogne poslanicima parlamenata Centralne i Istočne Evrope da postanu deo internacionalne zajednice poslanika, da dele izazove i obećanja ove izrazito demokratske institucije.

Projekt parlamentarne prakse Istok – Zapad ima četiri osnovna cilja:

- ▶ da u dužem periodu doprinosi razvoju parlamentarnih demokratija Centralne i Istočne Evrope;
- ▶ da u zemljama gde je angažovan promoviše razvoj trajne demokratske kulture;
- ▶ da razvija komunikaciju među parlamentima van nacionalnih granica unutar okvira evropskih integracija;
- ▶ da promoviše kooperaciju između nacionalnih parlamenata i predstavnika civilnog društva.

O geografskom obimu

Obuhvatan i fleksibilan pristup EWPPP rezultirao je tokom vremena proširenjem Projekta, kako s obzirom na broj parlamenata koji su uključeni u programe Projekta, tako i s obzirom na obim problema koji pokriva. Od 1990. godine kada je Projekt ustanovljen organizovani su programi koji uključuju poslanike i parlamentarno osoblje sledećih zemalja:

Albanija, Belorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Republika Češka, Estonija, Gruzija, Jermenija, Kazahstan, Kirgizija, Letonija, Litvanija, Mađarska, Makedonija, Moldavija, Poljska, Rumunija, Ruska Federacija, Srbija i Crna Gora uključujući Kosovo, Slovačka, Slovenija, Tadžikistan i Ukrajina.

Informacije i linkovi

Evropski pokret u Srbiji

Projekt menadžer: Dragan Lakićević

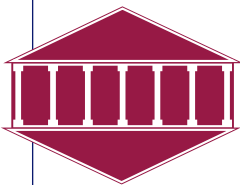
Projekt asistent: Dragana Aleksandrić

Konsultanti: Danijel Pantić, Aleksandar Simić

Adresa: Kralja Milana 31/III,
11000 Beograd

Tel: + 381 11 322.11.74

Informacije o projektu: www.emins.org

EWPPP

Direktor: Jill Adler

Projekt menadžer: Aurela Isufi

Sekretar: Hanny Bonz

Roemer Visscherstraat 18/II,
Amsterdam

Tel. + 31 20 662.3664

Informacije o projektu: www.ewppp.org